

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Ημερομηνία: Κυριακή, 20-09-2026
Σελίδα: 1,6 (1 από 2)
Μέγεθος: 1140 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 14580
Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

ΑΓΑΠΗ ΣΜΠΩΚΟΥ

Στιγμή ευθύνης και ευκαιρίας για τον τουρισμό

Ο τουρισμός είναι μια αδιαπραγμάτευτη επιτυχία για την Ελλάδα και αυτό οφείλουμε να το συνειδητοποιήσουμε, επισημαίνει η πρόεδρος του ΣΕΤΕ Αγάπη Σμπώκου σε συνέντευξή της στην «Κ». Βρισκόμαστε σε μια «στιγμή ευθύνης και τεράστιας ευκαιρίας για να ανέβουμε σκαλί. Θα το πετύχουμε με νέες αγορές, επιμήκυνση της σεζόν, συνεχή ποιοτικό εμπλουτισμό του προϊόντος και δημόσιες επενδύσεις», τονίζει η κ. Σμπώκου. **Σελ. 6**

www.clipnews.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο
Ημερομηνία: Κυριακή, 20-09-2026
Σελίδα: 1,6 (2 από 2)
Μέγεθος: 1140 cm ²
Μέση κυκλοφορία: 14580
Επικοινωνία εντύπου: (210) 4808000

: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Συνέντευξη στον **ΝΑΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ**

Αγάπη Σμπώκου, *πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)*

Πώς θα συνεχιστεί η επιτυχία στον τουρισμό

Για να ανέβουμε σκαλί, χρειάζονται νέες αγορές, επιμήκυνση της σεζόν, συνεχής ποιοτικός εμπλουτισμός του προϊόντος και δημόσιες επενδύσεις με σωστή προτεραιοποίηση και διαχείριση

Ως «αδιαπραγμάτευτη επιτυχία για την Ελλάδα» με βαθιά δημοκρατική διάχυση και κορυφαίο εργαλείο ήπιας ισχύος (soft power) αποτιμά τον τουρισμό η πρόεδρος του ΣΕΤΕ, Αγάπη Σμπώκου, ξεκαθαρίζοντας ότι ο τομέας δεν πορεύεται στον «αυτόματο πλότο». Διαμορφώνοντας το νέο στρατηγικό αφήγημα, μιλώντας αποκλειστικά στην «Κ», υπογραμμίζει ότι βρισκόμαστε σε μια «στιγμή ευθύνης και τεράστιας ευκαιρίας για να ανέβουμε σκαλί», μετατοπίζοντας το επίκεντρο από τους απόλυτους αριθμούς αφίξεων στην παραγωγικότητα, στην ποιότητα και στη διάχυση της αξίας. Θεμέλιος λίθος παραμένει ο ανθρώπινος παράγοντας, καθώς η μοναδική υπερδύναμη της φιλοξενίας μας λέγεται «Ελληνας», απαιτώντας ουσιαστική κατάρτιση ώστε ο κλάδος να αποτελεί «πραγματική προοπτική σταδιοδρομίας και επιλογή ζωής, όχι μια ευκαιριακή λύση». Παράλληλα, απέναντι στο «δομικό πρόβλημα» της εποχικότητας αντιτάσσει την ευελιξία, υπενθυμίζοντας ότι «το ελληνικό καλοκαίρι είναι πρωτίστως η συναισθηματική σύνδεση με τον τόπο και την αυθεντικότητά του» και όχι μόνον ο Αύγουστος. Στο κρίσιμο μέτωπο των προορισμών, η κ. Σμπώκου θέτει ως αδιαπραγμάτευτο αίτημα την άμεση ανταποδοτικότητα του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση σε στοχευμένες τοπικές επενδύσεις και Οργανισμούς Διαχείρισης Προορισμών (DMOs), παρατηρώντας δηκτικά πως «μια σκέτη υποδομή χωρίς διαχείριση δεν έχει νόημα» και τονίζοντας την ανάγκη για ορατά έργα που ενισχύουν την κοινωνική νομιμοποίηση του τουρισμού. Τέλος, για το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο επισημαίνει ότι, αν και «η απουσία κανόνων είναι διαχρονικά αρνητική», οι ρυθμίσεις δεν πρέπει να αποτρέπουν την ανάπτυξη, αλλά να την κατευθύνουν.

– Μετά τα διαδοχικά ρεκόρ, ποιο είναι το μεγάλο στοίχημα της επόμενης ημέρας για τον ελληνικό τουρισμό;

– Ο τουρισμός είναι μια αδιαπραγμάτευτη επιτυχία για την Ελλάδα και αυτό οφείλουμε να το συνειδητοποιήσουμε. Πρόκειται για μια βαθιά δημοκρατική δραστηριότητα, με τεράστια διασπορά και διάχυση σε πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας. Προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη, που αποτελεί μείζον ζητούμενο για τη χώρα, και έχει επιδείξει τεράστια ανθεκτικότητα. Επιπλέον, ο τουρισμός λειτουργεί ως τεράστιο εργαλείο ήπιας ισχύος και διεθνούς προβολής για την Ελλάδα. Πρέπει να είμαστε υπερήφανοι που συγκαταλεγόμαστε στα κορυφαία τουριστικά brands παγκοσμίως. Ταυτόχρονα, όμως, είναι και μια ευθύνη, μια τεράστια ευκαιρία για να «ανέβουμε σκαλί». Συγκρινόμαστε πλέον με προορισμούς με τους οποίους δεν μπορούσαμε να συγκριθούμε πριν από δέκα χρόνια, έχοντας παράλληλα ανεβάσει τη μέση δαπάνη, χρήματα τα οποία μένουν στη χώρα.

– Κινδυνεύει τελικά ο ελληνικός τουρισμός να πέσει θύμα της ίδιας του της επιτυχίας;

– Βεβαίως. Γι' αυτό ακριβώς επιμένω ότι είναι στιγμή ευθύνης και ευκαιρίας. Πρέπει να επικεντρωθούμε στους προορισμούς και στις δημόσιες επενδύσεις, με σωστή προτεραιοποίηση και, κυρίως, με διαχείριση. Μία σκέτη υποδομή χωρίς διαχείριση δεν έχει νόημα.

– Πώς διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των προορισμών και πού πρέπει να πάνε τελικά τα χρήματα από το τέλος ανθεκτικότητας;

– Το «κλειδί» της επόμενης ημέρας είναι η πραγματική ανταποδοτικότητα του τέλους ανθεκτικότητας. Παρότι τα τέλη εισπράττονται από το κράτος, δεν υπάρχει σαφής ανταποδοτικότητα στους προορισμούς. Πρέπει να κατευθυνθούν σε στοχευμένες τοπικές επενδύσεις, που θα ακουφίσουν τις υποδομές και θα βοηθήσουν άμεσα τους κατοίκους. Παράλληλα, είναι απαραίτητες η στήριξη των Οργανισμών Διαχείρισης Προορισμών (DMOs) και η διασφάλιση της χρηματοδότησής τους. Το να γνωρίζει η τοπική κοινωνία ότι ένα συγκεκριμένο έργο υλοποιήθηκε με χρήματα από το τέλος ανθεκτικότητας ενισχύει την κοινωνική νομιμοποίηση του τουρισμού. Οι τοπικές κοινωνίες αναγνωρίζουν τα οφέλη του κλάδου, αλλά όσο πιέζονται οι υποδομές, η ύπαρξη ορατών έργων είναι το αναγκαίο επόμενο βήμα. Αυτό χτίζει μια ουσιαστική σχέση εμπιστοσύνης και διαφάνειας.

Ο τουρισμός είναι μια αδιαπραγμάτευτη επιτυχία για την Ελλάδα και αυτό οφείλουμε να το συνειδητοποιήσουμε. Πρόκειται για μια βαθιά δημοκρατική δραστηριότητα, με τεράστια διασπορά και διάχυση σε πολλούς άλλους τομείς της οικονομίας. Προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη, που αποτελεί μείζον ζητούμενο για τη χώρα, και έχει επιδείξει τεράστια ανθεκτικότητα, σημειώνει η κ. Σμπώκου.

– Με το κόστος στα ύψη και τους τουρίστες να μετρούν το ευρώ, πώς παραμένουμε ανταγωνιστικοί χωρίς πόλεμο τιμών;

– Βασική παραδοχή μας πρέπει να είναι ότι ο διεθνής ανταγωνισμός δεν πρέπει να κρίνεται αποκλειστικά στην τιμή. Εάν μπούμε σε έναν στυγνό ανταγωνισμό τιμών, υπονομεύουμε τη διαφορετικότητα και την ποιότητα του προϊόντος μας. Η απάντηση είναι το άνοιγμα σε νέες χώρες προέλευσης, η επιμήκυνση της σεζόν και ο συνεχής ποιοτικός εμπλουτισμός του προϊόντος. Οφείλουμε να προσφέρουμε μια συνολική τουριστική εμπειρία, που περιλαμβάνει τις μεταφορές, την εστίαση, τις τοπικές υπηρεσίες, τα μνημεία και την άυλη πολιτιστική κληρονομιά. Ταυτόχρονα, δεν αγνοούμε το φορολογικό περιβάλλον. Παρότι η Ελλάδα κατατάσσεται τρίτη σε γενική φορολογική ανταγωνιστικότητα μεταξύ επτά μεσογειακών χωρών, στη φορολογία του τουρισμού υποκωρεί στην πέμπτη θέση. Χρειάζονται διορθωτικά βήματα και επανεξέταση του πλαισίου που ισχύει σήμερα.

– Μπορεί τελικά ο μέσος Ελληνας να κάνει διακοπές στον τόπο του σήμερα;

– Η αλήθεια είναι ότι για πολλούς Ελληνες οι διακοπές έχουν γίνει δύσκολες, εξαιτίας της πίεσης στο διαθέσιμο εισόδημα. Πρόκειται για ένα ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο αφορά άμεσα και τον τουρισμό. Χρειάζεται να ενισχύσουμε τη δυνατότητα των Ελλήνων να κάνουν διακοπές στη χώρα τους, με αποτελεσματικότερα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού, καλύτερη συνδεσιμότητα και περισσότερες προσιτές επιλογές πέρα από τον Αύγουστο και τους προορισμούς υψηλής ζήτησης. Πρέπει να αποδομήσουμε το στερεότυπο ότι το «ελληνικό καλοκαίρι» εξαντλείται αυστηρά στον Αύγουστο ή σε συγκεκριμένους προορισμούς. Το ελληνικό καλοκαίρι είναι πρωτίστως η συναισθηματική μας σύνδεση με τον τόπο και την αυθεντικότητά του.

– Χωροταξικό για τον τουρισμό: Βάζει τάξη ή φέρνει νέες στρεβλώσεις και υπερβολικούς περιορισμούς;

– Η απουσία κανόνων είναι διαχρονικά αρνητική τόσο για την κοινωνία όσο και για την επιχειρηματικότητα και η έλλειψη χωροταξικού ευθύνεται για πολλά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Ο ΣΕΤΕ πάντοτε τασσόταν υπέρ της θέσπισης χωροταξικού πλαισίου. Η υιοθέτηση ενός τόσο δύσκολου και εξαιρετικά σύνθετου σχεδιασμού συνιστά αναμφισβήτητη πρόοδο για τη χώρα, καθώς προσφέρει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος και θέτει τις βάσεις για μια πιο βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, όμως, ορισμένες προβλέψεις του σχεδίου χρήζουν περαιτέρω επεξεργασίας και βελτίωσης, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι της βιωσιμότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος θα υπηρετηθούν με τρόπο λειτουργικό, αναλογικό και εφαρμόσιμο στην πράξη.

– Ποιό θα εστιάσετε την προσοχή σας το επόμενο διάστημα σε σχέση με το χωροταξικό;

– Ζητούμενο είναι ο σχεδιασμός να κατευθύνει χωρίς να αποτρέπει, θέτοντας όρια όπου αυτά είναι τεκμηριωμένα. Οι παρεμβάσεις μας επικεντρώνονται σε τρία κρίσιμα σημεία. Πρώτον, η φέρουσα ικανότητα πρέπει να απλοποιηθεί ως διαδικασία και να αξιολογείται στον ίδιο τον προορισμό και στις βασικές υποδομές του. Το σχέδιο προβλέπει ότι, εάν δεν υπάρχουν εκθέσεις φέρουσας ικανότητας μέσα από τα τοπικά προλεοδομικά σχέδια, η υποχρέωση μετακυλίεται στις επιμέρους επιχειρήσεις, κάτι που είναι εξαιρετικά προβληματικό. Η μέτρηση οφείλει να γίνεται από την πολιτεία. Θα πρέπει να γίνει ουσιαστική απλοποίηση των όρων των ΕΚΕΦΙ και, όπου δεν υπάρχει ακόμη τοπικό πολεοδομικό σχέδιο, αυτές να εκπονούνται από τους δήμους με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Δεύτερον, απαιτείται επανεξέταση των οριζόντιων περιορισμών στον αριθμό δωματίων και κλινών στα νησιά, καθώς δεν έχει λογική να ισχύουν τα ίδια πλαφόν σε προορισμούς με επαρκείς υποδομές και σε άλλες με αποδεδειγμένη στενότητα φυσικών πόρων. Τρίτον, είναι επιτακτική ανάγκη η προστασία του τοπίου, το οποίο αποτελεί τον πραγματικό πλούτο της χώρας και βασικό στοιχείο της ανταγωνιστικότητάς μας. Η προστασία του δεν μπορεί να αφορά μόνο τη νόμιμη και οργανωμένη τουριστική δραστηριότητα, αλλά το σύνολο των χρήσεων και παρεμβάσεων στον χώρο, με κανόνες που εφαρμόζονται με συνέπεια για όλους. Η θέση μας δεν είναι «ανάπτυξη παντού», αλλά ανάπτυξη υπό προϋποθέσεις, καθαρούς κανόνες, περιβαλλοντική ευθύνη και σεβασμό στην ταυτότητα κάθε περιοχής. Αυτό πρέπει να ισχύει για όλους.

– Βραχυχρόνιες μισθώσεις: Ηρθε η ώρα για δραστικό πλαφόν και αυστηρούς κανόνες;

– Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις είναι πλέον μέρος της τουριστικής πραγματικότητας και μια απλουστευτική συζήτηση υπέρ ή κατά δεν έχει νόημα. Η ρύθμιση της αγοράς πρέπει να βασίζεται σε τρεις άξονες: στη διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού μέσα από διαφάνεια, ουσιαστικούς ελέγχους, κανόνες ασφαλείας και φορολογική συνέπεια, στην εκτίμηση της αντοχής των τοπικών δικτύων και της πίεσης που δέχονται οι υποδομές και στην αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Η πολιτεία οφείλει να παρέμβει άμεσα και στοχευμένα με τη θέσπιση ορίων και πλαφόν ανάλογα με τη φέρουσα ικανότητα και τις οικιστικές ανάγκες κάθε περιοχής.

– Μονοήμερες επισκέψεις και δαπάνες κάτω των 100 ευρώ: Πώς απαντάμε στον κίνδυνο του φθηνού, μαζικού τουρισμού;

– Η μείωση της διάρκειας παραμονής δεν είναι ελληνικό φαινόμενο, αλλά παγκόσμια πραγματικότητα. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν περισσότερο, μειώνοντας τη διάρκεια κάθε ταξιδιού. Παράλληλα, η Ελλάδα ανοίγεται σε μακρινές αγορές, οι οποίες συχνά συνδυάζουν περισσότερους ευρωπαϊκούς προορισμούς ή πολλούς προορισμούς εντός της χώρας. Εχει γίνει ένα πολύ μεγάλο άλμα προς την ποιότητα στον ελληνικό τουρισμό. Αυτό φαίνεται στις εισπράξεις, στις επενδύσεις και σε περιοχές οι οποίες έχουν επανατοποθετηθεί ως προς την τουριστική τους ταυτότητα. Οσο το τουριστικό προϊόν διευρύνεται χωρικά και εμπλουτίζεται η εμπειρία, τόσο ενδυναμώνεται και προσελκύει επισκέπτες που σέβονται τον τόπο. Χρειαζόμαστε διεύρυνση αγορών, διεύρυνση προϊόντος και εποχική διεύρυνση, με ευελιξία και μεθοδευμένη στόχευση. Επιπλέον, το άνοιγμα σε νέες αγορές αποτρέπει τη δημιουργία «γκέτο μαζικού τουρισμού».

– Επιμένετε πολύ στον ανθρώπινο παράγοντα.

– Ο ελληνικός τουρισμός διαθέτει μια πραγματικά μοναδική δύναμη που λέγεται «Ελληνας». Συνδέεται με την υπερηφάνεια για τον τόπο μας, το γνήσιο νοιάξιμο για τον φιλοξενούμενο και την έμφυτη αίσθηση φιλοξενίας. Αυτό οφείλουμε να το συνειδητοποιούμε και να το διαφυλάξουμε, θωρακίζοντας τους ανθρώπους με σωστή εκπαίδευση. Θέλουμε ο τουρισμός να είναι μια πραγματική προοπτική σταδιοδρομίας και επιλογή ζωής, όχι μια ευκαιριακή λύση. Εκεί έχουμε ρόλο να διαδραματίσουμε, τόσο θεσμικά όσο και ως επιχειρηματίες, προσφέροντας προοπτικές εξέλιξης, τηρώντας τους κανόνες και επιβραβεύοντας λύσεις για τα πραγματικά προβλήματα στέγασης και εποχικότητας.

– Εποχικότητα 4-6 μηνών: Πώς ξεφεύγουμε από αυτή την παγίδα όταν οι εργαζόμενοι ζητούν σταθερότητα όλο τον χρόνο;

– Το χρονικό ζήτημα είναι δομικό πρόβλημα. Ενας άνθρωπος αναζητεί κανονικότητα στη ζωή του για να εξελιχθεί. Προφανώς οι συλλογικές συμβάσεις στον τουρισμό θωρακίζουν τους εργαζομένους –έχουμε κατοχυρώσει επίδομα εποχικής απασχόλησης και δικαίωμα επαναπρόσληψης–, αλλά αυτό δεν επιλύει το δομικό ζήτημα. Εργαζόμαστε για να καταθέσουμε προτάσεις ώστε να βρεθούν λύσεις σε υπαρκτά προβλήματα εποχικότητας, στέγασης και μεταφοράς. Για εμάς οι άνθρωποι είναι η απόλυτη δύναμη και η απόλυτη προτεραιότητα.

– Ποιο είναι το στοίχημα της επόμενης ημέρας;

– Δεν πρέπει προφανώς να λειτουργούμε στον αυτόματο πλότο. Το ζητούμενο της παραγωγικότητας για να μην αναλωνόμαστε σε μια ατέρμονη εσωστρέφεια περί του παραγωγικού μοντέλου της χώρας, όπου αποδεδειγμένα ο τουρισμός έχει συμβάλει καθοριστικά– είναι πώς θα παραγάγουμε περισσότερη αξία και πώς θα πετύχουμε μεγαλύτερη διάχυση. Αυτό είναι το στοίχημα της επόμενης ημέρας.

Παρεμβάσεις για το χωροταξικό

Οι παρεμβάσεις μας για το χωροταξικό στον τουρισμό επικεντρώνονται σε τρία κρίσιμα σημεία. Πρώτον, η φέρουσα ικανότητα πρέπει να απλοποιηθεί ως διαδικασία και να αξιολογείται στον ίδιο τον προορισμό και στις βασικές υποδομές του. Δεύτερον, απαιτείται επανεξέταση των οριζόντιων περιορισμών στον αριθμό δωματίων και κλινών στα νησιά. Τρίτον, είναι επιτακτική ανάγκη η προστασία του τοπίου.

Ο Ελληνας να κάνει διακοπές στον τόπο του

Η αλήθεια είναι ότι για πολλούς Ελληνες οι διακοπές έχουν γίνει δύσκολες, εξαιτίας της πίεσης στο διαθέσιμο εισόδημα. Πρόκειται για ένα ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο αφορά άμεσα και τον τουρισμό. Χρειάζεται να ενισχύσουμε τη δυνατότητα των Ελλήνων να κάνουν διακοπές στη χώρα τους, με αποτελεσματικότερα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού, καλύτερη συνδεσιμότητα και περισσότερες προσιτές επιλογές πέρα από τον Αύγουστο και τους προορισμούς υψηλής ζήτησης.

www.clipnews.gr